TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2004. gada 15. jūlijā *

Lieta C-443/02

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 234. pantu, ko iesniedza *Tribunale di Pordenone* (Itālija), krimināllietā pret

Nicolas Schreiber

par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 16. februāra Direktīvu 98/8/EK par biocīdo produktu laišanu tirgū (OV L 123, 1. lpp.), kā arī EKL 28. pantu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*] (referents), tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un K. Lēnartss [*K. Lenaerts*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

izvērtējusi rakstveida apsvērumus, ko iesniedza:

— N. Šreibera [*N. Schreiber*] vārdā — M. Kasini [*M. Casini*] un F. Kapelli [*F. Capelli*], *avvocati*,

— Beļģijas valdības vārdā — A. Snoeksa [*A. Snoecx*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — L. Strēma [*L. Ström*], pārstāve, kam palīdz M. Moreto [*M. Moretto*], *avocat*,

ņemot vērā ziņojumu tiesas sēdē,

noklausījusies mutvārdu apsvērumus, ko tiesas sēdē 2004. gada 8. janvārī sniedza N. Šreibers un Komisija,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 12. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar 2002. gada 20. novembra rīkojumu, kas Tiesā saņemts 2002. gada 6. decembrī, *Tribunale di Pordenone* saskaņā ar EKL 234. pantu uzdeva piecus prejudiciālus jautājumus par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 16. februāra Direktīvu 98/8/EK par biocīdo produktu laišanu tirgū (OV L 123, 1. lpp.), kā arī EKL 28. pantu.

2 Šie jautājumi radās kriminālprocesā, izskatot lietu pret Šreiberu par tādu dalībvalsts tiesību aktu pārkāpumu, kuri pieprasa atļauju, lai laistu tirgū sarkanā ciedrkoka plāksnes ar dabisku pretkožu iedarbību.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

Definīcijas

3 Saskaņā ar Direktīvas 98/8/EK 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu, "biocīdie produkti" ir definēti kā "aktīvās vielas un preparāti, kas satur vienu vai vairākas aktīvās vielas, un lietotājam piegādātajā veidā paredzēti, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu, kavētu iedarbību vai citādi kontrolējami ķīmiski vai bioloģiski iedarbotos uz jebkuru kaitīgu organismu".

4 Šī paša panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē "zemas riska pakāpes biocīdais produkts" ir definēts kā "biocīds produkts, kas satur kā aktīvo vielu(-as) tikai vienu vai vairākas no tām, kuras uzskaitītas I A pielikumā, un kas nesatur nevienu attiecīgo vielu(-as)".

5 Saskaņā ar Direktīvas 98/8/EK 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu "pamatviela" ir definēta kā "viela, kura uzskaitīta I B pielikumā, kuru galvenokārt neizmanto kā pesticīdu, bet nelielā mērā izmanto kā biocīdu vai nu tieši, vai produktā, kas sastāv no vielas un vienkārša šķīdinātāja, kurš pats par sevi nav attiecīgā viela un kuru tieši nepārdod kā biocīdu".

6 Padomes 1967. gada 27. jūnija Direktīvā 67/548/EEK par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamo vielu klasifikāciju, iepakošanu un marķēšanu (OV 1967, 196, 1. lpp.), kas ir grozīta ar Padomes 1992. gada 30. aprīļa Direktīvu 92/32/EEK (OV L 154, 1. lpp.), uz kuru ir ietverta atsauce Direktīvā 98/8/EK, "vielas" nozīmē "ķīmiskos elementus un to savienojumus, kas sastopami dabā vai ražoti rūpnīcā [..]".

Pamata noteikumi

7 Saskaņā ar preambulas pirmo, trešo un astoto apsvērumu, Direktīvas 98/8/EK mērķis ir nodibināt Kopienas sistēmu lauksaimniecībā neizmantojamo pesticīdu (biocīdu) laišanai tirgū, lai ņemtu vērā sabiedrības veselības intereses, kas ir pamatā dažādiem ierobežojošiem noteikumiem, ko dalībvalstis pieņēmušas šajā jomā.

8 Šajā nolūkā šīs direktīvas 3. panta 1. un 2. punkti paredz:

"1. Dalībvalstis nosaka, ka biocīdo produktu nedrīkst laist tirgū un izmantot tās teritorijā, ja vien tas nav atļauts saskaņā ar šo direktīvu.

2. Pieļaujot atkāpi no 1. punkta:

i) dalībvalstis, ievērojot reģistrāciju, atļauj laist tirgū un izmantot zemas riska pakāpes biocīdo produktu, ja ir iesniegti materiāli saskaņā ar 8. panta 3. punktu, un kompetentās iestādes tos ir apstiprinājušas.

Ja vien nav norādīts citādi, visus noteikumus, kas, saskaņā ar šo direktīvu, attiecas uz atļauju, piemēro arī reģistrācijai;

ii) dalībvalstis atļauj laist tirgū un izmantot biocīdiem nolūkiem patēriņa vielas, kas iekļautas I B pielikumā."

9 Iepriekš minētās direktīvas 4. panta 1. punkta pirmais teikums attiecībā uz "atļauju savstarpēju atzīšanu" paredz, ka, "neskarot 12. pantu, biocīdo produktu, kas jau ir atļauts vai reģistrēts vienā dalībvalstī, atļauj un reģistrē citā dalībvalstī attiecīgi 120

vai 60 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas citā dalībvalstī, ja biocīdā produkta aktīvā viela ir iekļauta I vai I A pielikumā un atbilst tā prasībām".

10 Tātad I pielikumā ir jābūt Kopienas līmenī saskaņotu biocīdajos produktos iekļaujamo aktīvo vielu sarakstam, I A pielikumā — zemas riska pakāpes biocīdajos produktos iekļaujamo aktīvo vielu sarakstam, un I B pielikumā — Kopienas līmenī saskaņotu pamatvielu sarakstam.

11 Direktīvas 98/8/EK 16. pants paredz desmit gadu transponēšanas periodu. Šajā laikā tostarp ir jāievieš I , I A un I B pielikums.

Valsts tiesiskais regulējums

Definīcijas

12 Jēdzieni "biocīdais produkts", "zemas riska pakāpes biocīdais produkts" un "pamatvielas" ir definēti 2. pantā 2000. gada 25. februāra likumdošanas dekrētā Nr. 174 (kārtējais papildinājums *GURI* Nr. 149, 28.06.2000., turpmāk tekstā — "Biocīdu dekrēts").

Pamata noteikumi

13 Ar Biocīdu dekrētu tika transponēta Direktīva 98/8/EK.

14 Dekrēta 3. un 4. pants pieprasa — lai biocīdos produktus laistu tirgū, ir jāsaņem atļauja un zemas riska pakāpes biocīdie produkti ir jāreģistrē. Attiecībā uz produktiem, kas satur vienīgi pamatvielu, šī dekrēta 5. pants paredz, ka tos var laist tirgū un lietot bez atļaujas un reģistrācijas ar nosacījumu, ka šie produkti ir iekļauti Kopienas līmenī izveidotā atbilstošā sarakstā.

15 Biocīdu dekrēta 17. panta 1. punkts paredz, ka Direktīvas 98/8/EK 16. pantā noteiktajā transponēšanas periodā *Ministero della Sanità* [Veselības ministrija] var piemērot spēkā esošus tiesību aktus, kas regulē to biocīdo produktu laišanu tirgū, kuri ir noteikti Republikas prezidenta 1998. gada 6. oktobra dekrētā Nr. 392 "Par terapijas un ķirurģijas instrumentu ražošanu un laišanu tirgū" (*GURI* Nr. 266, 13.11.1998., turpmāk tekstā — "Terapijas un ķirurģijas instrumentu dekrēts").

16 Iepriekš minētā dekrēta 1. pants prasa — lai laistu tirgū produktus, kam piemīt insektus atbaidoša iedarbība, ir jāsaņem iepriekšēja atļauja.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

17 Itālijas varas iestādes uzsāka kriminālprocesu pret Šreiberu kā sabiedrības *LIDL-ITALIA Srl* izpilddirektoru tādēļ, ka šī sabiedrība, nesaņemot Itālijas tiesību aktos paredzēto iepriekšējo atļauju, 2001. gada martā laida tirgū 20 iesaiņojumus, sarkanā ciedrkoka plākšņu ar dabisku pretkožu iedarbību, kuru izcelsmes valsts ir Vācija — produktu, ko uzskata par "terapijas un ķirurģijas instrumentu" Terapijas un ķirurģijas instrumentu dekrēta nozīmē.

18 Šreibers uzsver, ka šīs plāksnes ir produkts, kas satur vienīgi "pamatvielu" Direktīvas 98/8/EK nozīmē, tādēļ saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 2. punkta ii) daļu ir jābūt iespējai laist tās tirgū bez atļaujas vai reģistrācijas. Pakārtoti viņš apgalvo, ka valsts tiesību akti ir pretrunā EKL 28. pantam.

19 Šādos apstākļos *Tribunale di Pordenone* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai vispārējo noteikumu izpratnē, ko Direktīva 98/8/EK ievieš Kopienas tiesiskajā kārtībā, iepriekš minētās direktīvas 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tā, ka jēdzieni "biocīdie produkti" un "zemas riska pakāpes biocīdie produkti" attiecas vienīgi uz produktiem, kuru biocīdā iedarbība ir atkarīga no aktīvajām vielām, kas ar ķīmiskiem vai bioloģiskiem līdzekļiem pievienotas minētajiem produktiem procesos, kuri ir tieši paredzēti, lai šādas pievienošanas rezultātā piešķirtu iepriekš minētajiem produktiem biocīdu iedarbību?

2) Vai vispārējo noteikumu izpratnē, ko Direktīva 98/8/EK ievieš Kopienas tiesiskajā kārtībā, iepriekš minētās direktīvas 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tā, ka jēdziens "pamatviela" attiecas uz vielām, kas nav pievienotas produktam, lai ļautu tam iegūt noteiktu biocīdo iedarbību, bet kuru biocīdā iedarbība izpaužas papildus šī produkta parastajai iedarbībai tā izmantošanas gaitā [..] ?

3) Vai sarkanā ciedrkoka plāksni var klasificēt kā "biocīdo produktu", "zemas riska pakāpes biocīdo produktu" vai "pamatvielu" vienīgi tādēļ, ka to pārdod kā "pretkožu līdzekli", ņemot vērā, ka a) attiecīgais kokmateriāls nav bijis pakļauts nekādai ķīmiskai vai bioloģiskai apstrādei, b) pamatviela, no kuras ir atkarīga

kokmateriālam piešķirtā iedarbība, ir produkta dabīgā sastāvdaļa un c) produktu būtībā pārdod tā dabiskajā veidā?

4) Vai Direktīvas 98/8/EK 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tā, ka tikai tad, ja "pamatviela" ir iekļauta I B pielikumā esošajā sarakstā, minēto vielu var atbrīvot no prasības saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju, kas ir vajadzīga, lai laistu dalībvalstu tirgū iepriekš minētajā 2. pantā paredzētos produktus, tādējādi iekļaušanai I B pielikumā ir būtiski iedarbīgas sekas visu tiesisko mērķu sasniegšanai?

5) Ņemot vērā EKL 28. un 30. pantus, vai Direktīvas 98/8/EK 4. pants ir jāinterpretē tā, ka 3) jautājumā aprakstītajam produktam, kas likumīgi laists dalībvalsts tirgū bez nepieciešamības saņemt jebkādu atļauju vai veikt reģistrāciju, var izvirzīt prasību saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju citā dalībvalstī, kurā iepriekš minēto produktu vēlāk pārdod, tādēļ, ka šis produkts nav iekļauts Direktīvas 98/8/EK I B pielikumā esošajā sarakstā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

20 Ir jāatgādina — faktisko apstākļu rašanās brīdī, par kuriem celta apsūdzība pamata lietā, Direktīvā 98/8/EK paredzētā saskaņošana vēl nebija pilnībā īstenota, jo šajā laikā Kopienas līmenī joprojām tika veidoti Direktīvas I, I A un I B pielikums, kas uzskaita aktīvās vielas, kuru izmantošana ir atļauta biocīdajos produktos, zemas riska pakāpes biocīdajos produktos un produktos, kuri satur vienīgi pamatvielas. Faktiski

aktīvo vielu novērtēšana to iespējamai iekļaušanai šajos pielikumos varētu būt pabeigta laikā no 2006. līdz 2010. gadam.

21 Tomēr no Komisijas 2003. gada 4. novembra Regulas (EK) Nr. 2032/2003 par 10 gadu darba programmas otro fāzi, kas minēta Direktīvas 98/8/EK 16. panta 2. punktā un ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1896/2000 (OV L 307, 1. lpp.), izriet, ka Komisija starplaikā ir sastādījusi to aktīvo vielu sarakstu, kuras šajos pielikumos nebūs iekļautas (vai nu tāpēc, ka Komisija nav pieņēmusi nevienu attiecīgu paziņojumu, vai arī tāpēc, ka neviena dalībvalsts nav izrādījusi par tām interesi). No šīs regulas 4. panta 2. punkta kopsakarā ar šīs pašas regulas III pielikumu izriet, ka no 2006. gada 1. septembra dalībvalstu tirgū vairs nedrīkstēs laist noteiktus biocīdos produktus, kuri satur aktīvās vielas, kas ir dabīgās eļļas, tādas kā ciedra eļļa un ciedra ēteriskā eļļa.

22 Ņemot vērā iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu saturu, Tiesai tomēr nav jāvērtē, vai pilnīgs aizliegums pārdot biocīdos produktus, kas satur šādas dabīgās eļļas, ir samērīgs līdzeklis, lai sasniegtu iepriekš minētā Kopienu tiesiskā regulējuma mērķus.

Par pirmajiem četriem jautājumiem: dalībvalstu pienākums atļaut laist tirgū produktus, kas satur vienīgi "pamatvielas"

23 Uzdodot šos četrus pirmos jautājumus, kas ir jāpārbauda kopā, iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai Direktīvas 98/8/EK 3. panta 2. punkta ii) daļa iestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka

plāksnes kā tās, par kurām ir runa pamata lietā (turpmāk tekstā — "iepriekšējas atļaujas prasība pamata lietā").

Šajā kontekstā iesniedzējtiesa vēlas zināt, vai šādas plāksnes var klasificēt kā produktu, kas satur vienīgi "pamatvielas", tā, lai saskaņā ar iepriekš minētās direktīvas 3. panta 2. punkta ii) daļu šīs plāksnes varētu laist tirgū Itālijā bez iepriekšējas atļaujas un reģistrācijas, vai arī tās ir jāklasificē kā "biocīdais produkts" vai "zemas riska pakāpes biocīdais produkts" Direktīvas 98/8/EK nozīmē.

24 Šajā sakarā ir jānorāda, ka iepriekš minētās direktīvas 3. panta 2. punkta ii) daļa paredz dalībvalstīm pienākumu atļaut laist tirgū bez iepriekšējas atļaujas un reģistrācijas produktus, kas satur vienīgi pamatvielas, ja tie ir iekļauti I B pielikumā.

25 Saskaņā ar Direktīvas 98/8/EK 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā sniegto definīciju, vielai, lai to klasificētu kā "pamatvielu", ir jāatbilst trim nosacījumiem, proti: tai jābūt iekļautai I B pielikumā, tai jābūt galvenokārt izmantotai produktos, kas nav pesticīdi, bet vienlaikus tai arī nelielā apjomā jābūt izmantotai kā biocīdam, un to nedrīkst tieši pārdot izmantošanai kā biocīdu.

26 Savukārt saskaņā ar šī paša punkta a) apakšpunktā sniegto definīciju, "biocīdie produkti" ir aktīvās vielas formā, kādā tās piegādātas lietotājam, kas ir paredzētas, lai ar ķīmisku vai bioloģisku iedarbību iznīcinātu, atbaidītu vai padarītu nekaitīgus kaitīgus organismus. Izsmeļošs biocīdo produktu veidu saraksts ir iekļauts Direktīvas 98/8/EK V pielikumā.

27 Visbeidzot, iepriekš minētā punkta b) apakšpunktā "zemas riska pakāpes biocīdais produkts" ir definēts kā biocīds produktu, kas satur kā aktīvās vielas tikai vienu vai vairākas vielas no I A pielikumā uzskaitītajām un kas nesatur nevienu attiecīgo vielu.

28 Pamata lietā nav strīda par to, ka attiecīgās ciedrkoka plāksnes pārdeva kā pretkožu līdzekli, ka tās saturēja ciedra (ēterisko) eļļu — aktīvo vielu, kas izgarojot uz kodēm iedarbojas atbaidoši — un, visbeidzot, ka tās bija viens no Direktīvas 98/8/EK V pielikumā sastādītajā sarakstā iekļauto produktu veidiem. Savukārt faktisko apstākļu rašanās brīdī, par kuriem celta apsūdzība pamata lietā, vēl nevarēja paredzēt iespēju, ka aktīvā viela, ko satur šīs plāksnes, proti — ciedra (ēteriskā) eļļa, tiks iekļauta iepriekš minētās direktīvas I A vai I B pielikumā, jo šajā laikā šie pielikumi vēl nebija sastādīti.

29 Šādos apstākļos iepriekš minētās plāksnes nevarēja klasificēt kā produktu, kas satur vienīgi "pamatvielu", vai "zemas riska pakāpes biocīdo produktu" Direktīvas 98/8/EK nozīmē. Turpretim tās vajadzēja uzskatīt par "biocīdo produktu" šīs direktīvas nozīmē.

30 Ir jāpiebilst, ka šajā kontekstā nav svarīgi, vai [insektus] atbaidošā iedarbība, kas piemīt aktīvajai vielai, ir tās dabīga īpašība vai arī ķīmiskas vai bioloģiskas apstrādes rezultāts. Tas apstāklis vien, ka vielai piemīt dabīga īpašība, nevar izslēgt iespēju, ka tā ir kaitīga cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi. Turklāt, saskaņā ar iepriekš minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietverto atsauci uz Direktīvas 67/548/EEK 2. panta definīcijām, "vielas" ir definētas kā ķīmiski elementi un to savienojumi, kas sastopami dabā vai ražoti rūpnīcā.

31 Bez tam ir jāatzīmē, ka šobrīd ir skaidrs — tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās nav ne produkts, kas satur vienīgi "pamatvielu", ne "zemas riska pakāpes biocīdais produkts" Direktīvas 98/8/EK nozīmē. Faktiski no Regulas Nr. 2032/2003 III pielikuma izriet, ka ciedra (ēteriskā) eļļa netiks iekļauta iepriekš minētās direktīvas I A vai I B pielikumā. Neskatoties uz to, ka tā ir klasificēta kā "esoša aktīvā viela" Komisijas 2000. gada 7. septembra Regulas (EK) Nr. 1896/2000/EK par Direktīvas 98/8/EK 16. panta 2. punktā minētās programmas pirmo posmu (OV L 228, 6. lpp.) nozīmē, Komisija nav akceptējusi nevienu attiecīgu paziņojumu, un neviena dalībvalsts nav izrādījusi par to interesi.

32 Līdz ar to atbildei uz pirmajiem četriem jautājumiem ir jābūt tādai, ka Direktīvas 98/8/EK 3. panta 2. punkta ii) daļa neiestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās.

33 Tādas plāksnes nevar klasificēt kā produktu, kas satur vienīgi "pamatvielu", tā, lai tās varētu laist tirgū Itālijā bez iepriekšējas atļaujas vai reģistrācijas, bet tās ir jāklasificē kā "biocīdais produkts" Direktīvas 98/8/EK nozīmē.

Par piektā jautājuma pirmo daļu: dalībvalstu pienākums atzīt citas dalībvalsts atļaujas un reģistrāciju

34 Formulējot piektā jautājuma pirmo daļu, iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai Direktīvas 98/8/EK 4. panta 1. punkts iestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā

esošās, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju.

35 Šajā sakarā ir jānorāda, ka iepriekš minētais punkts uzliek dalībvalstīm pienākumu atzīt citas dalībvalsts izdotas atļaujas un reģistrāciju ar nosacījumu, ka produkta aktīvā viela ir iekļauta I vai I A pielikumā.

36 Pamata lietā ir jākonstatē, ka nav saņemta atļauja laist tirgū attiecīgās ciedrkoka plāksnes, nedz tās ir tikušas reģistrētas citā dalībvalstī.

37 Turklāt faktisko apstākļu rašanās brīdī, par kuriem celta apsūdzība pamata lietā, vēl nebija iespējams paredzēt, vai ciedra (ēteriskā) eļļa tiks iekļauta iepriekš minētās direktīvas I vai I A pielikumā.

38 Turklāt no Regulas Nr. 2032/2003/EK III pielikuma izriet, ka ciedra (ēteriskā) eļļa netiks iekļauta iepriekš minētās direktīvas I vai I A pielikumā.

39 Līdz ar to atbildei uz piektā jautājuma pirmo daļu ir jābūt tādai, ka Direktīvas 98/8/EK 4. panta 1. punkts neiestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju.

Par piektā jautājuma otro daļu: preču brīva aprite

40 Formulējot piektā jautājuma otro daļu, iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai EKL 28. pants iestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju.

41 Šajā sakarā ir jānorāda, ka, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, par pasākumu ar kvantitātes ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību EKL 28. panta nozīmē ir uzskatāms — un tātad pēc būtības ir aizliegts — jebkāds dalībvalstu tiesiskais regulējums, kas tieši vai netieši, faktiski vai iespējami varētu ietekmēt Kopienas iekšējo tirdzniecību (1974. gada 11. jūlija spriedums lietā 8/74 *Dassonville*, *Recueil 1974*, 837. lpp., 5. punkts, un 2003. gada 11. decembra spriedums lietā C-322/01 *Deutscher Apothekerverband*, Krājumā vēl nav publicēts, 66. punkts).

42 Tomēr, nepastāvot Kopienas saskaņošanas pasākumiem, valsts tiesiskais regulējums var ierobežot preču brīvu apriti, ja tas ir pamatots ar EKL 30. pants paredzētajiem iemesliem vai ja pastāv imperatīvas prasības (1979. gada 20. februāra spriedums lietā 120/78 *Rewe-Zentral*, citēts *"Cassis de Dijon"*, *Recueil 1979*, 649. lpp., 8. punkts).

43 Ieviešot valsts tiesisko regulējumu sabiedrības veselības aizsardzībai EKL 30. panta nozīmē, dalībvalstis lemj par līmeni, kādā tās paredz nodrošināt šo aizsardzību (šajā sakarā skat. 1981. gada 17. decembra spriedumu lietā 272/80 *Frans-Nederlandse*

Maatschappij voor Biologische Producten, *Recueil 1981*, 3277. lpp., 12. punkts; 1996. gada 27. jūnija spriedumu lietā C-293/94 *Brandsma*, *Recueil 1969*, I-3159. lpp., 11. punkts, un 1998. gada 17. septembra spriedumu lietā C-400/96 *Harpegnies*, *Recueil 1998*, I-5121. lpp., 33. punkts). Tomēr šiem valstu tiesiskajiem regulējumiem ir jābūt samērīgiem ar mērķiem, ko tie paredz sasniegt (skat. 1983. gada 14. jūlija spriedumu lietā 174/82 *Sandoz*, *Recueil 1983*, 2445. lpp., 18. punkts, un iepriekš minētā sprieduma *Harpegnies* 34. punktu).

44 Tātad pamata lietā ir secīgi jāpārbauda četri punkti, proti: vai pastāv ierobežojums EKL 28. panta nozīmē, vai šajā jomā pastāv Kopienas saskaņošanas pasākumi, vai iepriekšējas atļaujas sistēmu pamata lietā var pamatot atbilstoši EKL 30. pantam un vai šī sistēma ir samērīga.

45 Pirmkārt ir jāatzīst, ka sistēma, kas aizliedz laist tirgū biocīdos produktus bez iepriekšējas atļaujas, ir ierobežojums preču brīvai apritei EKL 28. panta nozīmē (šajā sakarā skat. iepriekš minētā sprieduma *Brandsma* 6. punktu un sprieduma *Harpegnies* 30. punktu).

46 Otrkārt ir jānorāda — faktisko apstākļu rašanās brīdī, par kuriem celta apsūdzība pamata lietā, Kopienas līmenī nebija pilnīgi saskaņota tādu ciedrkoka plākšņu kā pamata lietā esošo laišana tirgū, ciktāl, pirmkārt, vēl nebija pabeigta Direktīvas 98/8/EK I, I A un I B pielikuma izveidošana un, otrkārt, šim produktam nebija paredzēta nekāda cita sistēma. Tomēr šajā laikā ar Direktīvas 98/8/EK palīdzību jau bija saskaņota jēdziena "biocīdais produkts" definīcija.

47 Treškārt ir jāsecina, ka iepriekšējas atļaujas sistēmas — tādas kā pamata lietā esošās — mērķis ir sabiedrības veselības aizsardzība EKL 30. panta nozīmē. Tā kā

ciedrkoka plāksnes pamata lietā ir jāuzskata par "biocīdo produktu" Direktīvas 98/8/EK nozīmē un tā kā, saskaņā ar šīs Direktīvas trešo apsvērumu, biocīdie produkti tiem raksturīgo īpašību un izmantošanas veidu dēļ var dažādi kaitēt cilvēkiem, dzīvniekiem un videi, tad sistēma, ar ko pieprasa iepriekšēju atļauju laišanai tirgū, atbilst iedzīvotāju veselības aizsardzības mērķim.

48 Ceturtkārt ir jāuzsver, ka iepriekšējas atļaujas sistēma pamata lietā ir samērīga izvirzītajam leģitīmajam mērķim. Ja tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās var laist tirgū Vācijā bez iepriekšējas atļaujas vai reģistrācijas, tad fakts, ka viena dalībvalsts izvirza mazāk stingrus noteikumus nekā cita dalībvalsts, nenozīmē, ka pēdējās minētās valsts noteikumi būtu nesamērīgi (šajā sakarā skat. 1995. gada 10. maija spriedumu lietā C-384/93 *Alpine Investments*, *Recueil 1995*, I-1141. lpp., 51. punkts).

49 Šādos apstākļos sistēma, ar ko izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai laistu tirgū sarkanā ciedrkoka plāksnes ar dabisku pretkožu iedarbību, ir jāatzīst par pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību, pretēju EKL 28. pantam. Tomēr, ņemot vērā, ka tāda sistēma atbilst sabiedrības veselības aizsardzības līmenim, ko attiecīgā dalībvalsts paredz nodrošināt saistībā ar visu biocīdo produktu laišanu tirgū, un ka tā nav nesamērīga ar sasniedzamo mērķi, to ir iespējams atzīt par pamatotu atbilstoši EKL 30. pantam.

50 Līdz ar to atbildei uz piektā jautājuma otro daļu ir jābūt šādai: tas, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu tādas ciedrkoka plāksnes kā pamata lietā esošās, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju, ir pasākums ar līdzvērtīgu

iedarbību, kas ir pretējs EKL 28. pantam, ko tomēr var uzskatīt par pamatotu ar sabiedrības veselības aizsardzības mērķi atbilstoši EKL 30. pantam.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Tiesāšanās izdevumi, kas radušies Beļģijas valdībai un Komisijai, kuras iesniedza apsvērumus Tiesai, nav atlīdzināmi. Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu

TIESA (pirmā palāta),

atbildot uz jautājumiem, ko tai ar 2000. gada 20. novembra rīkojumu iesniedza *Tribunale di Pordenone*, nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 16. februāra Direktīvas 98/8/EK par biocīdo produktu laišanu tirgū 3. panta 2. punkta ii) daļa neiestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu sarkanā ciedrkoka plāksnes ar dabisku pretkožu iedarbību.

Tādas plāksnes nevar klasificēt kā produktu, kas satur vienīgi "pamatvielu", tā, lai tās varētu laist tirgū Itālijā bez iepriekšējas atļaujas vai reģistrācijas, bet tās ir jāklasificē kā "biocīdais produkts" Direktīvas 98/8/EK nozīmē.

2) **Direktīvas 98/8/EK 4. panta 1. punkts neiestājas pret to, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu sarkanā ciedrkoka plāksnes ar dabisku pretkožu iedarbību, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju.**

3) **Tas, ka dalībvalsts izvirza prasību saņemt iepriekšēju atļauju, lai pārdotu sarkanā ciedrkoka plāksnes ar dabisku pretkožu iedarbību, kas ir likumīgi laistas tirgū citā dalībvalstī bez nepieciešamības šajā citā dalībvalstī saņemt atļauju vai veikt reģistrāciju, ir pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību, pretējs EKL 28. pantam, tomēr to var uzskatīt par pamatotu ar iedzīvotāju veselības aizsardzības mērķi atbilstoši EKL 30. pantam.**

Jann Rosas von Bahr

Silva de Lapuerta Lenaerts

Pasludināts atklātā Tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 15. jūlijā.

Sekretārs

R. Grass

Pirmās palātas priekšsēdētājs

P. Jann